

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS TRES EXEMPLIOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLÀ DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

EMILI PORRINI

Compositó inspiradíssim
y concertista eminent,
pot dirse d' ell qu' es un músich
de lo bo que avuy se sent.
Ab lo clarinet als llavis
no es un simple executant,
sinó un àngel de la gloria
que 'ns embriaga ab son dols cant.

CRÓNICA

Si 'l Sr. Suárez Bravo, aspirant à la direcció del *Brusi*, logra algún dia 'ls séus propòsits, ja cal que procuri aclimatar-se. D' altra manera li esperan no pocas decepcions.

Aixis com alguns escriptors catalans, al anar à Madrid ab l' intent de fer forrolla, no poden ocultar may que procedeixen de la nostra terra, tampoch poden ocultar que procedeixen de allí, 'ls escriptors de Madrid, que venen à Barcelona à tentar fortuna.

Entre 'ls catalans abundan poch los Robert Robert; entre 'ls castellans que han vingut aquí, no no 'n coneixém cap qu' en sentit invers puga compararse ab lo célebre autor de *La Espumadera de los siglos*.

Lo Sr. Suárez Bravo es un reaccionari antiquat. Lo séu istil incissiu se remonta à l' època de 'n Bravo Murillo. En las columnas del *Padre Cobos* va fer l' aprenentatje, y desde aquella fetxa ja remota, no ha avansat un pás. Mossega; pero las dents ja li sorollan. Treu baba; pero es baba rancia.

Comparant los articles que publica ab los que suscriu D. Joan Mañé y Flaquer, s' hi observa una distancia inmensa, en extrém desfavorable pèl senyor Suárez Bravo.

Lo Sr. Mañé sempre será un mestre, ab brava intenció de toro, qu' embesteix y arrolla, y obté no ja l' aplauso, sino alguna cosa que val més: l' adhesió constant dels habituals lectors del *Diari de Barcelona*. D. Juan té una gran autoritat, y sab conservar-la, per anys que passin. Lo diumenje qu' en lo *Brusi* hi falta 'l séu article, 'ls suscriptors del *Diari* 's troban malament, els falta alguna cosa.

¿Quán podrá dir lo mateix lo Sr. C., de las sévas elocubracions?

De D. Joan se 'n citan párrafos, ideas, doctrinas....

—¿Has llegit lo que diu avuy en Mañé?—preguntan dotzenas de personas.—Home, no deixis de llegirho: t' agradará.

May ningú sentirá dir semblant cosa dels articles del Sr. Suárez Bravo.

Y es molt natural: los articles del Sr. Mañé tenen una ànima viril. Escrits en correcte castellá, en un estil clar, precís, transparent, tancan un esperit eminentment catalá, y pèl paladar de la gent de la terra resultan molt sabrosos. En cambi 'ls plats de la cuyna Suárez Bravo, carregats de pebre vermell y saturats d' oli sabent, tothom los troba exòtics, y ni fan profit ni donan gust al paladar.

En una paraula: no son de aquí ni fan per casa.

* * *

Una trista proba de la influencia negativa de aquest aspirant à la direcció del *Brusi* la tenim ab la séva campanya contra la Judic.

¡Ab quina sanya va hostilitzar-la!...

Al *Teatro Principal* s' hi havian de anar à pervertir las ànimas y à escandalisarse las conciencias, contemplant los desvergonyiments de una *histrionisa* passada de moda.... Y treya l' exemple de Madrid, y l' exemple de Valencia y l' exemple de no sé ahont.

Però com si ell mateix no tingués fé en l' eficacia de lo qu' escriu, com si ja sapigués per endavant que tothom se 'l escolta com si sentís ploure, apelá als medis coercitius, dihent:

—Los Srs. Canonjes de la Junta del Hospital hi fassan més que nosaltres.

Y en efecte: 'ls Srs. Canonjes, immediatament, intentaren prohibir las representacions de la Judic, dirigintse al empresari; pero aquest, amparantse en las prescripcions del contracte de arrendament, demaná que 's reunís un Jurat de sis personas, tres nombradas per ell y las tres restants per la Junta del Hospital, al objecte de apreciar los graus de immoralitat de las obras que havian de representarse.

¡Quina decepció pèls Canonjes y quin desengany pèl Sr. Suárez Bravo!... De las sis personas que componían lo Jurat, *cinch* van opinar que no vyan inconvenient en que las representacions anunciadas s' efectuessin. ¡*Cinch!* Tantas com dits té la má que dóna una bofetada!...

¿Y donchs què 's creyan?

Anys enrera, un canonje de la mànega ampla, avuy ja difunt, deya à propòsit del *Principal*:

—Vindrà temps en que 'ls capellans anirém al teatro de Santa Creu à resar lo rosari y llavors los cómichs podrán anar à la Catedral à fer funcions.

Si 'l Sr. Suárez Bravo hagués sentit aquesta frasse, aquesta *boutade*, hauria fet veure que s' escandalisava.

Escandalisantse y secundant ab zel y activitat las miras de *La Fulla* y 'ls designis moralisadors de la *Companya Traslántica*, es com se figuran molts alcansar en aquest país fama d' homes respectables, y conquistar, si à má vé, la direcció del degá de la premsa barcelonesa, pera contribuir desde allí al predomini de la santa moixigateria.

* * *

Afortunadament, lo públich en general, y fins lo que se 'n diu la bona societat en particular, ja n'ó 's deixan seduhir per aquestas prédicas, que n'ó tenen res de sinceras.

A despit de la campanya que s' havia fet, lo *Teatro Principal* va omplirse de gom à gom, figurant entre 'ls concurrents dels palcos y butacas, las familias més conegudas de Barcelona.

Totas aquestas familias están suscritas al *Brusi*, totas lo llegeixen, casi totas lo tenen per conceller... y no obstant, van anar à veure la Judic, una, dos, tres, quatre vegadas... y fins van allargarse hasta 'l *Teatro Líric* ahont se doná la quinta y última funció, representantse 'l pecaminós *Parfum*, un' obra alegre que no pogué posarse en lo *Principal*, per evitar una purificació de aquella santa casa, ceremonia que sempre porta gastos.

Y ara pregunto jo: ¿hi ha ningú, no ja del sexo fort, sino fins del débil, qu' estigui arrepenit de haver anat à veure à la inimitable y primorosa artista?

Baix lo punt de vista de la malicia, entre 'ls qu' esperavan veure atrocitats, son molts los que han tingut un verdader desengany.

La Judic ni aixeca la cama com las can-canistas, ni mou las ancas com las flamencas, ni sublla las frasses pecaminosas, com ho fan tantas donas de teatro, amigas d' encendre l' esca del pecat.

Aquella especie de dimoni ab faldillas que pintavan, es una artista de una finesa sorprendent, elegant, plena de bon gust, dotada de un talent extraordinari, púdica y honesta.

¿No sabia aixó 'l Sr. Suárez Bravo?

Donchs aquesta vegada 'ls lectors del *Brusi*, li han ensenyat. Los deixebles s' han passat mestres.

ABUSOS MUNICIPALS

—Prengui 'l látigo, Camilo;
jo la escombra... y treballém:
ija veurá, obrant d' aquest modo,
quina neteja farém!

Y la planxa qu' ell ha fet es de las colossals.

Ni 'ls Canonjes del Hospital, ab tot y las ganas que tenian de complaure'l, han pogut ferho; ni 'ls lectors del *Diari* s' han donat per entesos.

¿Se vol una proba més inequívoca de que l' esperit públich á Barcelona ha progressat de tal manera que ja no té necessitat de caminadors?

Sr. Suárez Bravo, si aspira á fer carrera, recordi lo que li deyam: procuri aclimatarse.... D' altra manera, compris una gorra de cop, que si torna á caure, no 's farà mal.

*
* *

La Judic, segons conta un periódich, com la majoria de las artistas célebres, té també la séva mania, que no arriba á ser extravagant, per ser en

certa manera 'l complement del séu caràcter bondados.

Los ratos que 'l teatro li deixa lliures, los emplea, ¿en qué dirian?

En cuidar una *menagerie* completa, adquirida aquí y allá, en sos freqüents viatjes.

Estima als séus animalons ab verdader carinyo, de tal manera que la finca de recreo que posseheix en las immediacions de Paris ha acabat per convertirse en una especie de *hospital zoológich*. Allí recull gustosa á tots los animalets malalts, gratificant generosament á qui 'ls hi porta.

Y á propòsit: ¿no podria recullir á Barcelona un parell ó tres d' exemplars de la societat de *La Fulla*?

En lo séu *hospital zoològich* podrian ferhi un gran paper per l'extranyesa. Y la Judic realisaría una obra de caritat, considerant qu'estàn més malalts de lo que sembla.

Pero ¡quánts y quánts dels que al sentir lo séu non se persignan, si no fos pèl que dirán y si la Judic volgués, la seguirian com gossets d'ayguas!...

P. DEL O.

SONET DE 100

Premiat en lo II Certámen Humoristich de LA SEBA

LEMA: Toca '1 2 que '1 3 ja es fora.

Que no faré 'l sonet ja estich seg 1
ni que baixi á ajudarme San Ar 6,
pero lo *ramillete* 'm dona en 6
y probo fer lo que no fa nin 1.

Ja sé per ma dissort, que no es tot 1
poguerse dilatar ó ser con 6,
y havent de acabá 'ls versos de pre 6
en xifras, está clá, escrich inseg 1.

Mes encar que lo ferho 'm vé de 9,
vull veure si m'ajuda lo bon 10
de la Poesia, 'm bech de pet 1,—9,
polso la lira, y ab eix to enfa 2,
comenso á cantar foll: corre 1, corre 1,
donéume 'l premi al punt y toco '1 2.

A. LLIMONER.

COMPRANT PEIX

- Veyám, mestressa... ¿á quánt?
—¿La llagosta?... A dotze rals...
—¿De sério? Deu ser á dotze rals... l'arroba... ¿veritat?
—Nó l'arroba; 'l picotí. 'S veu que vosté es molt fina de paladar y molt grollera de butxaca. ¿Vol llagosta barata?
—Si; veyám.
—Donchs esperi l'istiu, y pels rostolls ne trobará tantas com vulgui, y de franch.
—Me 'n alegro de saberho y procuri aliviarse. (*Apartantse quatre passos:*) Se coneix que n'hi falta un bull... ¿Qué son molt cars aquests popets?
—A pesseta... l'últim, á vuytanta céntims.
—Bueno ¿es l'últim? Pósimen una tersa, pero trihils tots ben petits... ¿ho sent?
—No tingui pór.
—¡Ey! ¿qué fá? ¿Ahont va ab aixó tan gros? Si aquest solzament, lo menos pesa nou unhas...
—Vaja... tot ho arreglarém de mica en mica.
—¡Ajá!.. Nó... aquest, no Aixis... petitets... ¡Bo!... ara 'm treu aquells menuts y m'hi torna á posá 'l gros... ¿No li dich que no 'l vull?
—Pari, pari y deixis de caborias... ¡Potser si que 'ls grossos me 'ls hauré de menjar jo! ¿Vaja, que para ó no?
—No: han de ser tots petits... ja li he dit primer.
—¿Si? Donchs vaji á algun altre puesto á buscarlos: digui que 'ls hi fassin ab motllo, perque siguin ben hetxurats y bufons... ¡Miréula! ¡la senyora dels pops petits!... Arri allá...
(*Cambiant de parada:*)
—Potser si que 's pensava que jo no las veyia las maniobras que feya á la balansa... ¡Calla! ¿rap?
—Y ben fresch, senyora... A pesseta y mitja...
—¡Uy! Lo trobo molt carot.

—No ho cregui: aixó es la pura sustancia de las ayguas, per fer una sopa bona... Val més una cullerada de caldo de rap, que no un porró de llet de cabra.

—¿A cinch rals?

—Aném; no vull mirar prim. ¿Quant? una tersa?

—Si... pero no me 'l talli d'aquí; tállil d'aquesta part.

—¡Ep! Ja veurá senyora: 'l peix es meu, y 'l talló d'alli ahont me dóna la *reyal* gana...

—¡Oh! ¡Es séu...! Pero com jo 'l compro, tinch dret á demanarlo del cantó que m'agradi més. Quan se 'l talli per vosté, jo me 'n guardaré prou de ficarm'hi.

—¿De veras?... ¡Ara miréu la sabia Salomona!

—Bé: ¿qué 'l talla d'aquí hont li dich ó qué?

—Ni d'aquí hont me diu ni d'en lloch: no 'l tallo de cap banda: ¿ho té entés? No tinch necessitat de que á la meva parada 'm vinguin á manar... ¡Ahont s'es vist!...

(*Anant una mica més enllá:*)

—¡Vaya uns fums aquestas pescateras! No sembla sino que perque som á la Quaresma se 'ls haja d'anar barret en mà y de jonolls. ¿A quánt la conta aquesta... ¡eh! aixó no es sardina... És sorell.

—Si que ho es.

—¿Sardina?

—Sorell; pero ¿qué té més una cosa ó l'altra?

—¡No hi ha poca diferencia! La sardina es més fina, mes delicada, mes...

—Lo qu' es la sardina... ¡val més que no m'ho fassi dir... Nada... ¿qué vol sorell ó nó?

—No; ni regalat.

—¿Sab qué hauria de menjar vosté? Burros...

—¡Je je! Ja ho pensava, ja; sino que tots los que veig per aquí, son massa grossos... (*Anantsen tres paradas més amunt:*) Potser aquest congre...

—¡A cinch rals, á cinch! ¿qué 'n vol, senyora?

—A veure ¿ja es fresch?... ¡Hum!...

—¿Qué?

—Me sembla que aquest congre ja té una mica d'història...

—¿Qué vol dir? ¿que no es fresch? ¡Tan fresca fos vosté, y dispensi la expressió!

—Pero dóna, tingui, si hasta tufeja ¿no ho sent?

—No sento res, no sento res: lo que deu tufejar es lo séu nas... ¡Aquestas senyorotas se figuran que perque portan un tros de mantellina, poden despreciar la millor vianda del mon!

—No: lo que 'ns pensém es que, perque portém mantellina, no hem de comprar lo congre passat, de tres senmanas...

—¡Ay la grandíssima! ¿Passat? ¡Agaféula!...

(*En l'última parada:*)

—¿A quánt lo llús?

—A quatre pessetas.

—¡Jesús María Joseph... Si l'altre dia 'n vaig comprar igual que aquest, á sis rals...

—¡Oh, l'altre dia!... Ara som á la Quaresma y es divendres.

¿Qué vol dir que 'ls divendres lo llús es més espavilat y es més difícil pescarlo?

—Vull dir que... que val á quatre pessetas... y si no li agrada 'l deixa.

—¡Y tal si 'l deixaré! ¡A setze rals! Fet y fet, primerament compraré badella!

—¿Carn? ¡ah! ¿carn... en divendres de Quaresma? ¿Que no sab que aixó Nostre Senyor no ho vol, qu' es pecat?

—Lo qu' es pecat, lo que Nostre Senyor no vol es que un se deixi explotar pels peixaters.

—¡Miri que pecará! ¡Miri que...

—No importa: vosté 'n será responsable.

«De mis pasos en... la taula
responderá V.; no yo.»

A. MARCH.

HISTÓRICH

La senyora d' una casa,
una nit de reunió
va deixar en un assiento
'l vano que duya, nou.

Al entrar un invitat
va seure en aquell silló
y, al notar ab lo contacte,
l' existència d' un cos fort,
va aixecarse, y agafantlo
digué á la senyora:—Jo...
dispensim... no sabia...
ho he fet sens cap intenció...
A lo que aquesta contesta

ab aire franch y resolt:

—Ja veurá; no es culpa seva:
un no té pas ulls per tot.

AMADEO.

LA ÚLTIMA DISFRESSA

En Teodoro no deixava passar cap any que no sortís al carrer durant los días de Carnaval, lluint algun trajo virolat, pero capritxós, y la careta més extravagant que podia trobar. ¡Se divertia tant!

¡Donchs vés sino 's disfresseria aquell any qu' era l' últim, lo punt final de la novela de las sévas calaveradas! Perque en Teodoro estava á punt de casarse.

Ab lo cor fogós que tenia y ab aquella imaginació arrebatada que tantas malas nits li feya passar, s' havia enamorat de una noya angelical, de cútis fi y sonrosat, de mirada lánguida y de cos blinca-dís... una sensitiva, vaja.

'S deya Laura.

LO GRAN MISTAYRE

Ja que escanya als venedors
y no 'ls deixa guanyar re,
senyor Cunillera, créguim,
¡vénguis los mistos vosté!

Lo dissante de Carnaval, en Teodoro 's trobava, com cada vespre, de visita á casa de la séva promesa. Allí, al caliu amorós del braser y burlant las miradas de donya Balbina, la mamá de la noya, qu' era una senyora que usava bigoti y perilla per estar per casa y que s'afeytava 'l día que havia de sortir al carrer, en aquella casa en Teodoro hi havia passat é hi passava vetllas deliciosas.

Aquell vespre, naturalment, la conversa aná á parar á las máscaras.

—¿Vosté no s' ha disfressat may, en los séus temps?—preguntá'l xicot á donya Balbina per afalagarli l' amor propi, recordantli la séva joventut.

Pero donya Balbina li contestá arrugant lo front y estarrufantseli 'ls pels del bigoti:

—¡No, senyor: en ma vida! May he volgut ser l' *hasme reir* de la gent! Y tot aquell que no vulgui indisposarse ab mí, que no 's disfressi perque desseguida hauriam acabat.

En Teodoro 's mossegá 'l llabi inferior.

—De manera que si jo 'm disfressés...—digué, no obstant.

—¡Per un may més posaria 'ls peus en aquesta casa!

—Pero, mamá...

—Pero donya Balbina...

—*Nada*, ja ho he dit.

* *

Tota aquella nit va passarla en Teodoro revolcantse pèl lit ab desespero y donant cops de puny á las parets á fi de anarse esbravant.

—¡Desdixát de mí!—exclamava.

—¡Abur ilusions falagueras! ¡abur rúa! ¡abur esbronchs!... ¡Ja s' ha acabat per mí l' alegria!... ¡No 'm puch disfressar!... ¡Ah, donya Balbina desapiadada! ¡Poch te pensas lo mal que m' ocasionas!...

Lo sol ja sortia per allá darrera

COMENTARI

havia entrat.—Soch en Quimet, lo téu amich.

—Ah, ¿ets tú?

—Vinch á buscarte: aquesta nit tens de venir al ball de máscaras que doném en la nostra societat *La sulfide ruborosa*.

—¿Jo? ¡impossible!—féu en Teodoro horro-riatsat.

—¿Per qué?

—Perque no'm puch disfressar: es una prometensa.

—Déixat de prome-tensas. Será un ball de primera: tothom ha de anar disfressat; homes y donas. ¡Y quinas donas v ndrán, noy, demana.

En Teodoro l' escol-tava ab la boca oberta.

—Tens de venir: no hi ha més.

—¿Y si ho sab... al-gú?

Anava á dir donya Balbina, però 's detin-gué!

'l gas, qu' en Teodoro encare no havia pogut acul-cá 'ls ulls.

A mitj demati va llevarse, en un estat que feya llástima.

Aquells tres días de Carnaval varen ser per ell un suplici continuat.

A cada disfressa que trobava se n' hi anava la vista, y més de una vegada va tenir de fer esforços inaudits pera contenirse y no barrejar-se ab los xi-cots que fan la figuereta.

¡Patia molt!

—¿Qué tens? ¿qué no 't trobas bé?—li pregunta-va la Laura, amorosament.—Fa un parell de días que reparo que 't tornas groch y...

—Es de tant que penso ab tú—li responia en Teodoro, ab una rialleta forçada.

Aquesta conversa la tenian los dos enamorats lo dimars cap al tart, quan tornavan de veure la rúa desde un balcó de la Rambla.

—¡Quín suplici per ell aquella tarde!

A la porta de casa la séva promesa, en Teodoro 's despedí d' aquesta y de sa mare, excusant-se de no poderhi anar aquell vespre perque no 's troba-va gayre bé.

—Mira de suhar, amor méu—li digué carinyo-sament la Laura á cau de orella.

* * *

En Teodoro arribá á casa séva del tot abatut y 's deixá anar sobre la primera butaca que trobá.

¡Haver vist tantas máscaras y no poderse ell dis-fressar per culpa del despotisme de donya Bal-bina!

—¡Ah!... Y s' estirava 'ls cabells ab desespero. Un cop sech del timbre de la porta, 'l feu tornar en sí.

Encare no havia passat un minut, quan un di-moni 's presentá devant d' en Teodoro, que s' ex-tremí de cap á peus.

—¿Qué vols de mí?—exclamá, creyent que alló era una aparició.

—¿Y ara? ¿qué no 'm coneixes?—digué 'l que

—Ningü ho podrá saber perque ningü 't pot veure, si tu vols: ¿no 't dich que s' ha d' anar dis-fressat?

—També tens rahó... Vinch.

* * *

Aquella nit en Teodoro, que 's va vestir de pier-rot, estava disposat á echar una cana al aire... ó dugas canas, si tant convenia.

A las onze comensá 'l ball, y á dos quarts de dotze ja havia fet una conquesta.

¡Pero quina conquesta! Una mascareta preciosa. Anava de curt, no perque sigués una criatura; molt al contrari, sino perque lluhessin unas... mit-jas finíssimas de seda, de un vermell rabiós.

Era esbelta de cintura, de espatlla y brassos blanquíssims, que alló bén á la vista estava; de bo-queta petita y llabis de grana, que ressaltavan sota 'l negre de la careta que li tapava 'l resto de la cara.

En Teodoro estava electrisat, las galdas li bu-llian y li batia 'l pols ab la forsa de un disbarat de pulsacions per minut.

—Si 'm pogués treure la careta—pensava—pero no; s' ho havia jurat y sabia ser home.

Lo que sí volia, y ho suplicava ab viva insisten-cia, era que 's descubris la séva companyera.

—No pot ser—li contestava ella ab veu atiplada—tindrías una decepció. Si de cas, després que tu ho hagas fet.

Y está clar, com qu' ell no volia accedirhi, no adelantava res.

—Donchs aném á pendre alguna cosa—li digué en Teodoro, que aquell vespre 's sentia rumbós com may.

—Primer aném á buscar á la mamá.

—Déixala estar á la mamá; no 'ns fá cap falta.

—Donchs sens' ella, jo no vinch.

—Ay, ay, ¿per qué?

—Perque 'm sembla que tu la sabs molt llarga.

—Aném á buscar totas las mamás que vulguis—exclamá 'l xicot, que ja no sabia lo que li passava.

Acabavan de sopar.

—Proposo una cosa—digué en Teodoro, que ja estava á punt de trencar lo jurament que s' havia fet.

—¿'L qué?—preguntaren las dugas máscaras.

—Ja que ningü vol sé 'l primer en treure's la careta, proposo que ho efectuém tots á un plegat: ¿s' aproba?

—Aprobat.

—Donchs, á la una, á las dugas, á las... tres.

Y en un mateix instant cada hú va arrencarse la careta.

Lo que allí va passar sigué senzillament monstruós.

—¡Laura! ¡donya Balbina!—exclamá en Teodoro groch com la cera.

—¿Tú, disfressat?—cridá la mamá, ab la cara congestionada per la ira.

—¿Donchs y vostés?—s' atreví á apuntar lo jove.

Dir aixó y sentirse un plat de crema que se li estampava á la cara, va ser tot hú.

—¡Bandidu, més que bandidu! si nosaltres som aquí es perque sabíam las tévas tretas y t' hem volgut sorprendre. En Quimet es qui 'ns ho ha vingut á dir y ell es 'l qui 's casará ab la Laura.

—¡M' ha trahit!—exclamá en Teodoro, aixugant-se la crema que li queya cara avall.

La gent s' aglomerá; la Laura va desmayarse; en Teodoro, refet del cop, volgué abalansarse sobre donya Balbina; pero ab sort tant adversa, que caygué sobre un' altra senyora que volia interposarse y tots dos varen rodar per terra.

La senyora aquella comensá á xisclar y á donar cóssas á tots los que s' acostavan; los de darrera 'l grupo varen donar una empenta y alló 's va convertir en un pilot de carn humana que feya horror.

Resultat: que va pujar la parella d' ordre públich, lo municipal y 'l sereno, que per arreglarho varen comensar á repartir cops á l' un y al altre, enduhentse 'n després als alborotadors.

Inútil dir que aquella nit en Teodoro va acabarla de passar al quartelillo, donantse als dimonis y ab lo cap embolicat de resultas de las caricias que havia rebut de donya Balbina.

*
*
*

L'endemá dematí, dimecres de cendra, 's va veure un pierrot que corria com un boig pél carrer, seguit de una turba de xicots que l' apedregavan.

Era en Teodoro ¡la última disfressa!

JUST ALEIX.

¡DIA FATAL!

Un dimars, y dia tretze...
¡pena 'm dona referirho!
ab deu minuts van guanyarme
setze pessetas al quinto.

Aquell dia, la xicota
me va donar lo gran mico
trencant nostras relaciones.
¡Y per cert qu' era bon tipo!

Vaig trepitjar un senyor
que per poch me deixa *bizco*
del bolet que 'm va donar;
vaig perdre vint rals y... pico,
ó bé me 'ls van afanar,
puig encare no m' esplico
cóm me van desapareixe.

Jo que may en res me fico,
vejent que dos disputavan,
per cert ab mólt poch carinyo,
descompartintlos, vaig rebre
un cop de puny al llombrigo;
y vejent tantas desgracias
sobre meu... ¡vatúa listo!
vaig agafar una turca...
de padre y muy señor mio.

LLUIS SALVADOR.

LLIBRES

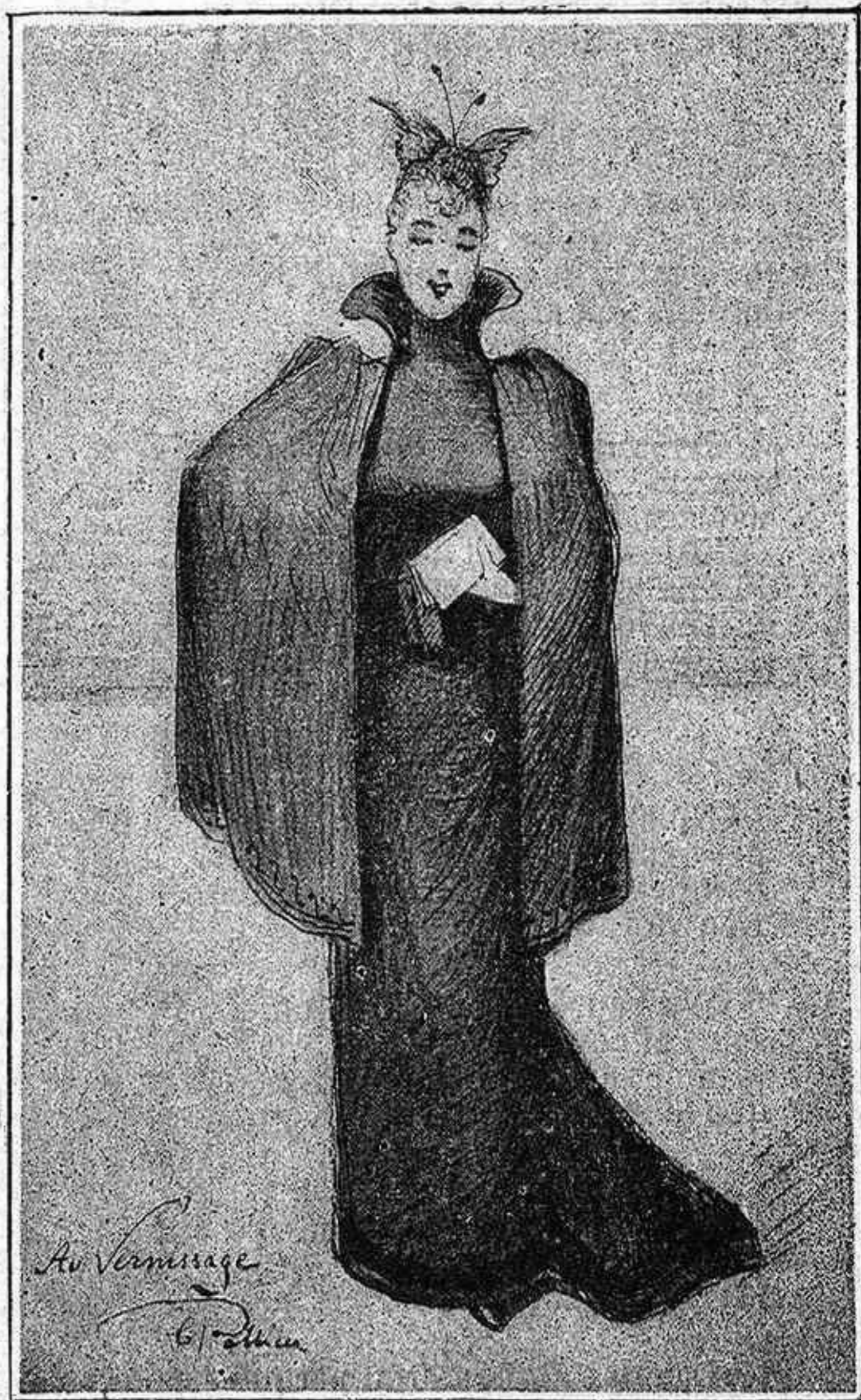
Tots los que tenim á la vista aquesta senmana son catalans, y la majoria d' ells están escrits en vers. ¿Es que á mida que s' acosta la primavera, al mateix temps que las plantas dels jardins y 'ls arbres del camp, rebrota l' afició á las ratllas curtas? Siga lo que 's vulga, val més una constelació poética, que una passa de verola.

Y dit aixó aném al grà.

*
*
*

Primera volada per Joseph Burgas. Ab lo pseudónim de *Mayet* ha colabrat d. tintas vegadas en las columnas de aquest senmanari. Es jove encare y 's dalia per donar la *primera volada*. L' ha donada ja ab un petit volum que conté 32 composicions, senzillas, naturals, desprovistas d' enfarfechs retórichs y escritas ab molta facilitat.

TIPO PARISIEN

—Vé de da un vistasso als quadros
y de armá un xich de tabola.
—¿Qué hi entén ella en pinturas?
—¿Si hi entén?... Se pinta sola.

Nosaltres que ab motiu de la col·laboració ab que 'ns ha favoregut, hem tingut ocasió de anar seguint los seus progressos, no podem menos de regoneixe'ls y alentarlos a estudiar sense descans, perfeccionant cada dia mes las bonas disposicions que revela.

La *Primera volada* es una bonica esperança. Per donar una mostra de la colecció, reproduhim una de sas més curtas poesias:

* * *

Preguntí per mon amor
y van contestarme aviat:
L' Olvit:—No pensis en ella.
Los Celos:—T' enganyará.
La Riquesa:—No té quartos.
L' Odi:—Te 'n penedirás.
L' Avaricia:—Sempre gasta.
L' Amor:—No durará un any.
L' Hermosura:—Noy, qu' es lletja!...
Lo Desengany:—Te n' dará.
La felicitat:—T' estima...
Y ja més no he preguntat.

PRIMERS VERSOS per *Samuel del Palau*.—Un altre jove, col·laborador aixís mateix de la *ESQUELLA*, que per primera vegada publica un llibre.

Sobressurten los *primers versos* per las sevas condicions de fondo: son mes pensats que sentits, y algunas de las composicionetas qu' enclouhen se distingeixen per la seva originalitat.

No coneix al autor; pero juraria qu' es un admirador del malaguanyat Bartrina.

Jutjin sino per la mostra:

* * *

«Un rey un jorn vá encomanar á un sabi
lo panegirich del llinatge humá,
y 'l sabi, socarró, per obehirlo,
feu lo códich penal».

»Carregada d' or un dia
l' avaricia pujá al cel,
pro allí per entrar, van dirli
que llansés tot lo diner,
y ella avants que consentirhi
vá preferi aná al infern.»

RIMA

«L' ayment de la Roseta va morir-se
y la trista plorava ab desconsol,
y sas llágrimas queyan de una á una
dintre de un test de flors.
Un nou ayment ja cerca á la Roseta,
ja en penyora d' amor li 'n dó una flor,
una flor que ha crescut, regada ab llágrimas
que vá llensar pel mort.»

MOSAICH

«No haventhi paraulas bonas
per expressarse l' amor,
perque poguessim descriure 'l
Déu vá inventar lo petó.

»Per veure qué son los homes
sols cal considerá aixó:
primer van trobar la pólvora
que la imprenta y 'l vapor.

»Si li deyan á un fanátich
que haurá'l cel assassinant,
deixaria sense escrúpul
los rosaris pel punyal.

»L' home al mon creu perque espera,
espera perque pateix,
pateix perque té desitjos,
desitja... perque nasqué.

»Los homes sols serán homes
quan tingan per patria 'l mon,

per Déu á la conciencia
y per monarca l' amor.»

Ab los transcripció dels fragments que antecedeixen, se compendrà millor que ab tot lo que podriam dir per compte propi, 'l caràcter y 'l mèrit dels *primers versos* de 'n *Samuel del Palau*.

BIBLIOTECA POPULAR CATALANA.—*Volùm 1.er*—*FREDERICH SOLER*.—POESIAS.—Contribuirá de una manera poderosa á la propagació de la literatura catalana la publicació de aquesta biblioteca, semblant per son tamany (petits volums de unas dos-centas planas) y per son preu (50 céntims de peseta) á la *Biblioteca universal* y alguna altra que 's publica en castellá, alcansant general acceptació.—Lo primer volum que tenim á la vista conté 36 composicions, la major part inéditas, del llorejat y popular poeta *Frederich Soler*. Entre ellas hi figuran casi totas las que ha escrit en aquests últims temps. Recomaném l' adquisició de aquesta biblioteca á tots los aficionats á la moderna literatura catalana.

LA PAGESIA CATALANA por *Francisco Maspons y Labrós*.—Aixís se titula la notable conferencia donada pel Sr. Maspons en lo *Centre Excursionista*, la nit del 24 de Novembre últim, tan notable per las noticias históricas y jurídicas que conté, com per la correcció de son estil.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

En altre lloch del present número 'ns ocupém de la *Judic*. Aixó 'ns estalvia entrar en pormenors.

La famosa *divette* té alguns anys més desde l' última vegada que vingué á Barcelona, y 'l temps transcorregut se li coneix. Pero aixís y tot es encare una dona encantadora y una artista inimitable. Diu de una manera admirable y canta deliciosament.

Las quatre funcions donadas en lo *Principal* se veieren totas inmensament concorregudas. Al final de cada una d' ellas entussiasmá al públich ab las *chanssonettes*, cantadas ab una expressió y ab una riquesa de matisos assombrosa.

Per representar *Le Parfum* se trasladá al *Lírich*. Al *Principal* no li haurian permés los canyones del Hospital. Y 'l teatro del carrer de Mallorca s' omplí de gom á gom.

Le Parfum es una comedia picaresca, basada en un assumpto sumament relliscós; pero está notablement escrita.

Los partidaris de la moralitat á *outrance* 's senyarán, se persignarán y l' endemá de la representació s' anirán á confessar de haver assistit al teatro. De manera que baix aquest punt de vista la *Judic* haurá contribuít á que s' entreguin á las prácticas piadosas. En cambi 'ls aficionats al género vert passarán un rato divertit. Vels 'hi aquí com la famosa artista directa ó indirectament dona gust á tothom.

Lo públich li feu dimars una despedida entussiasista. Tothom sentia que hagués de anarse'n tan aviat reclamada pels compromisos que té contrets ab un empresari de Niza. Sembla que á entrada de primavera tornarem á tenirla entre nosaltres.

La *Judic* no será agrahida si no costea un so-

GENT DE LA TERRA.—(DIBUIX DE J. LLOVERA)

—Y donchs, Tófull.... Ara no 't veig may!
—Filla, aquests dias jo y l' amo estém molt amohinats. Aném á salvar la patria.
—¿Si?
—Vaya! Ell se presenta per diputat.... y jo haig de repartir candidaturas.

lemne ofici ab música que podria celebrarse en la iglesia del Hospital.

¿Qué millor podria fer pera pagar la reclame inmensa que se li ha fet?

LA SOCIETAT CATALANA DE CONCERTS

Lo mestre Nicolau y 'ls professors que dirigeix han alcanstat un gran triunfo. La tanda de concerts de la temporada de Quaresma han comensat baix los millors auspicios. Molt públich en lo teatro, grans aplausos, general entussiasme.

La veritat es que la *Societat de Concerts* ha progressat moltíssim, y que dada la marxa que ha emprés, está en camí de posarse al nivell de las millors d' Europa.

Lo programa del primer concert estava sabiament combinat. Mendelssohn, Frigola y Chavrier omplían la primera part: lo gran Beethoven ab sa quinta sinfonia ocupava la segona: la tercera estava monopolizada per Wagner y Berlioz.

Totas las pessas alcanstaren una execució homogénea, justa, afinadíssima, plena de matisos sense exageracions, ni efectismes. Pero de totas, la que sortí millor sigué la sinfonia de Beethoven, precisament la qu' era més difícil. Es impossible interpretar-la ab més acert. Lo públich l' aplaudí plé d' entussiasme, reclamant la repetició del andante. Tota l' obra hauria fet repetir, si hagués tingut valor per demanarho.

Afortunadament aquesta producció admirable del més gran dels músichs, forma part del programa del concert de aquesta nit, en lo qual no dup-tém se repetirán las manifestacions d' entussiasme, de que 's fan dignes la *Societat catalana de Concerts* y l' intelligent mestre Nicolau, que ab tan acert y ab tanta inteligencia ha sapigut dotar á Barcelona de aquest important element de cultura.

CIRCO

L' opereta *Kakatoa* á pesar dels esforços de la companyia Tani á duras penas ha pogut salvarse.

L' obra es insustancial y confosa. Tendeix á fer riure y no ho logra. Res més trist que las muecas que no troban eco en lo bon humor del públich.

L' espectacle ab que apareix exornada es sumament abigarrat.

Será precís que la companyia italiana s' espavili molt si vol posarse al nivell de moltas altrás del mateix género y de igual procedencia que han sigut aplaudidas á Barcelona.

ROMEA

La dama de Reus es la primera obra que dona á la escena lo séu autor D. Manuel Rocamora. Algú creuria, al véurela, qu' es una producció de vinticinch anys enrera, y no obstant, l' autor es jove encare.

Pertany de plé al género efectista, á un género que podriam titularne *dramas d' amagatall*, aixís com hi ha dramas que 's titulan *de capa y espasa*. Sense una trapa, un subterrani, una mina, ó qual-sevol altre *amagatall* per l' istil, no hi hauria drama.

Lo Sr. Rocamora troba l' efecte, principalment al final dels actes; pero hi va per camins tertuosos y sense la deguda preparació, de manera que la estructura de l' obra es sumament defectuosa, més en los dos actes últims qu' en lo primer.

Una de las cosas que més se li deu censurar es la falta de color local y de sentit histórich. L' época de la guerra dels segadors se prestava per fer una pintura de la societat catalana en pugna ab los castelláns invassors de la patria; mes de aixó se 'n ha preocupat poch l' autor de *La dama de Reus*,

que ha buscat en una cansó popular l' assumpto de la séva obra, fugint de la senzillés trágica de la cansó y perdentse en la malesa enmaranyada del melodrama efectista.

La producció no resisteix l' anállisis.

Pero no pot negarse que l' autor té condicions per cultivar l' escena, encare que coneix més los efectes, que las lluytas del cor; més la part externa que la psicológica.

Y ara de passada li dirém que l' obra fins té una falta de... agricultura. Hi ha un personatge, en Tófol, que parla de *las trunfas*, com si las patatas, que no van introduhirse á Catalunya fins á últims del sigle passat, fossen conegudas dels nostres pajesos en 1640. Es també un contrasentit fer servir á una malalta una tassa de *the*, á mitjans del sigle xvii, y en una masia del Camp de Tarragona.

Aquests petits detalls revelan una falta d' estudi, de tot punt necessari, quan se volen tractar assumptos d' época.

L' autor sigué cridat repetidas vegadas á las taulas, y l' execució no passá de regular.

TIVOLI

La companyia d' ópera ha comensat molt bé.

Tant *Il Trovatore*, com *Faust*, com *L' Africana* han tingut un éxit esclent, y aixó qu' en l' última de aquestas produccions, per indisposició repentina del Sr. Bugatto, hagué d' encarregar-se, sense previ ensaig, de la part de Vasco de Gama, 'l tenor Sr. Simonetti.

Un altre dia 'ns ocuparém ab més extensió del personal de la companyia lirica, digne dels aplausos que li tributa 'l públich numerós que totas las nits ompla aquest popular teatro.

Sembla mentida que per dos ralets puga donarse un espectacle, que en conjunt no resulta molt inferior, á algunas de las funcions que van donarse durant la passada temporada de hivern en lo Liceo.

NOVEDATS

La senmana passada s' estrená en aquest teatro *Lo vigilant*, graciós monólech escrit en vers, pél Sr. Figuerola Aldroféu, que fou rebut ab aplauso, sent son autor cridat á las taulas ab insistencia.

Lo vigilant, dintre del reduhit camp que ofereix lo monólech, resulta un' obreta agradable y plena de tochs satírichs y d' actualitat.

Encarregada la execució al aixerit artista senyor Oliva, no cal dir que fou discretíssima y acabada.

* * *

Per dilluns s' anuncia 'l benefici de la distingida primera actriu donya Carlota de Mena, ab lo preciós drama del Sr. Tamayo, *Angela, la florista*, y la pessa *¡Aleluya!*

Donat lo nom de la ilustre beneficiada, es d' esperar un ple com los que sóls se veuhen en las grans solemnitats.

CATALUNYA

La companyia reformada ab nous elements ha sigut molt ben rebuda.

Ab la sarsueleta *¡Al agua patos!* debutaren las tiples Llanos y Morán, que obtingueren merescuts aplausos.

Lo primer actor genérich Sr. Moncayo, se distingí notablement en *La sultana de Marruecos* y en *Los trasnochadores*.

Y per últim, lo Sr. Chaves va tornar á trobar los aplausos que conseguia tres anys enrera re-

CLOACAS-OFCINAS MUNICIPALS

¡Qué n' aném de lluny d' oscas!... Aquest senyor voldria las oficinas municipales sota terra, porque ningú veji lo que s' hi fa... ¡Nosaltres las voldriam al mitj de la Rambla, porque tothom s' enterés de lo que alli passa!

presentant lo paper de mestre de capella en l' aplaudida sarsuela *A casarse tocan*.

De la producció *La boda de Serafín*, ne parlarem un' altre dia. Lo dia del séu estreno no poguerem assistir á la boda, puig dos ó tres teatros feyan funció nova, y nosaltres, per desgracia no tenim lo do de la ubicuitat.

N. N. N.

MA LLIBRERÍA

Sobre quatre pots coloco los llibres que vaig comprant, y 'ls coloco tal com venen;

may los he classificat.

Com que 'ls autors tots m' agradan sigan quins sigan, es clar, alló més que librería sembla un parador d' Encant.

Aprop de la *Santa Biblia* tinch la de l' *Humanidad* que 'l gran Michelet va escriure pera 'l progrés ensalsar.

Prop del poema d' *Homero* un poemet hi ha insensat, y junt als dramas de *Shakespeare* sarsuelas... que fan plorar.

Fregantse ab lo *Don Quijote* del gran Manco de Lepant, hi tinch l' altre *Don Quijote*

que *Avellaneda* plagià.

En *Voltaire* té las cobertas
fregant ab *Chateaubriand*,
y las obras de 'n *Leenec*
prop las de 'n *Rousseau* s' están.

En un cantó *Les Blasphèmes*
tinch, y á *Shelly* blasfemant,
y entre mitj poso 'ls *Cants místichs*
d' un poeta capellà. (1)

San Juan de la Cruz y d' altres
místichs fidels cristiàns,
se codejan ab *Quevedo*,
Hurtado y altres trempats.

Prop l' *Imitació de Cristo*
tinch la *Vida* de 'n *Renan*,
y besant los *Evangelis*
poso 'l *Korán* mussulmà.

Santa Teresa s' arrima
junt ab la *Pardo Bazán*,
ab la *Rosario de Acuña*
qu' es una heretjé hasta allà.

De *Castelar* tinch una obra
y un' altre junt de 'n *Zola*,
que son dos autors de punta,
pero dos autors rivals.

En *Clarín* y en *Bobadilla*
y altres crítichs barallats,
en ma llibreria 's troban
besantse com bons germans.

En fi, qu' es ma llibreria
un *pot-pourri* colossal,
una barreja de llibres,
d' autors d' ideas... ¡la mar!

Si 'ls autors buscant sas obras
vinguessin allí á parar,
y vius y morts los séus llibres
posessin á defensar's,

alló més que llibreria
seria un Camp d' Agramant,
y hasta penso qu' en la lluyta
se 'ls tirarian pel cap.

JOSEPH ALADERN.

(1) Mossen Jascinto Verdaguer.

La dimissió de D. Camilo Fabra del càrrech de
arcalde de Barcelona que nosaltres ens varem pen-
dre en serio, ha resultat una broma de Carnaval.

Va dimitir quan encare corrian màscaras; pero
al comensar la Quaresma, 'l marquès de Alella va
arrepentirse.

Mentres los vehins de Barcelona enterravan lo
Carnestoltas, D. Camilo enterrava la séva dimis-
sió.

¡Qué s' hi ha de fer!

Cada hù té la séva manera especial de celebrar
las diadas del any més senyaladas.

*
* *

Pero ¿qué va passar porque D. Camilo *revoqués*
la séva dimissió ab tot y haver sigut presentada
ab carácter de *irrevocable*?

Vágintho á saber.

Se parla d' *altas* influencias vingudas de Ma-
drit y de influencias *baixas* emanadas del Cassino
de la Plassa Real.

Se parla ademés de una entrevista del arcalde y
'ls cappidres del fusionisme, tinguda en presencia
del governador civil de la provincia.

Allí se suposa que varen donarse mútuas ex-
plicacions, venintse en coneixement de que tot lo
que havia succehit era un mal entés.

Tot... inclús las pretensions dels socios del Cas-
sino que ganejan, badallan y amenassan.

La solució adoptada no pot ser més harmónica
(ab h y tot).

D. Camilo seguirá en l' alcaldia; 'ls caps-padres
del partit no li demanarán empleos, y 'ls socios
que tenen gana podran treure 'l nas pèl cel-obert
del Cassino, ensumant los perfums procedents de la
cuyna de ca 'n Justin.

COSTUMS JAPONESAS

Lo popular ball, la *Jonquins*

¿Pero qué no la van veure
desfilat la professó de la *Bona Mort*?

Per primera vegada des-
prés de tants anys, no va
ploure, y la professó va po-
der recorre 'ls deserts carrers
de la ciutat, ostentant la sé-
va indumentaria abigarrada.

Las cucurullas van poder
fer ab tota tranquilitat la pro-
fessó de la *Bona Mort*, men-
tres los ciudadans que no son
cucurullas se dedicavan, pèls
alredors de Barcelona, á las
alegres expansions de la *Bona vida*.

*
* *

Com á curiositat reprodu-
him l' ordre dels atributs.

Obria la marxa l' escut de
la Congregació, y seguia in-
mediatamente una dalla, que
lo mateix pot servir per se-
gar vidas que per dallar l'
herba dels prats, que 's men-
ja 'l bestia aficionat al vert.

Venia darrera un cap de mort y un Sant Crísto, y á continuació una caixa de mort gran ab lo lema: *Esta es tu morada*, y una caixa de mort petita ab lo lema: *De la cuna al sepulcro*. Es alló que diu en C. Gumá en una de sas obras més celebradas: *Del bressol al cementiri*.

Música. Com volent dir: no s' ho prenguin en serio que tot aixó es música.

* *

Continuava la comitiva mostrant un amortallat ab lo lema: *Hé aquí nuestra librea*. Seguí un esqueleto gran: *Serás lo que soy*, y un esqueleto petit: *No te prometas larga vida*, y un cap de Verge (encare que la virginitat no resideix en lo cap): *Mort pero no me marchité*. Y vingan nous caps, un de capellá, un de doctor, un de rey, un d'emperador, un de bisbe y un de papa: *La muerte no respeta á nadie*. Es alló que diu lo refrán: *Tant hi va 'l rey com el papa, com aquell que no té capa*.

¡Y música altra vegada!....

Al últim de tot hi anava un plat de cendra y un gran pet de cucurullas.

Vestint vestas de llustrina
que no valian un xavo,
y quatre municipals
manats per un pobre cabo.

* *

Ara recordém que diferents vegadas s' han donat ordres als fabricants de atauts de no exposar en los aparadors la séva tétrica mercancia.

No fa molt tampoch que 'l *Brusi* 's queixava de qu' en alguns banchs dels passeigs hi figurés l' anunci de *La Neotafia*.

¿Cóm se comprén que las autoritats permetin la circulació per la vía pública de una manifestació tan repugnant, que si fa riure á moltes personas campetxanas que gosan perfecta salut, es capás per ella sola de agravar l' estat dels que sufren alguna malaltia?

Me sembla que 'ls católics organizadors de aquest espectacle fan tot lo que d' ells depén, per incitar als vehins á anarse'n á fora á fer xerina.

Sempre resulta més agradable veure ossos de pollastre que ossos de mort.

La senmana passada publicavam l'argument de una de aquestas pessas alegres que acostuman á representar-se en los teatros que donan funcions per horas.

Y com siga que algú, segons noticias que han arribat fins á nosaltres, ha vulgut atribuir á aquella fantasia, condicions de realitat, senyalant com á protagonista del argument á una artista apreciable que treballa al *Eldorado*, hem de dir ab tota sinceritat que no hem volgut aludir á ningú y molt menos á tan simpática artista, que res absolutament té que veure ab aquella historia.

Obra de pura fantasia la nostra, qualsevol altra interpretació que se li vulga do-

nar, desd' ara dihém ingenuament que *no es segura*.

Se deya qu' entre 'ls fusionistas y 'ls conservadors s' havia arreglat un pastel, en virtut del qual alguns regidors que varen ser suspesos, tornarian á entrar á la Casa Gran.

Pero sembla que 'l Sr. Tort y Mortorell ha fet una rebequeria y 'ls ha espatllat lo marro.

Y ara 'ls conservadors diuen:

—¡Bén mala sort es la nostra!

Ja té rahó aquell refrán:

«Un mosquit espatlla un' orga.»

Lo monopoli dels mistos amenassa produhir no pochos disgustos.

En primer lloch, lo públich está descontent per que las primeras capsas que s' han posat á la venta no contenen lo número de cerillas que marca la ley.

Si aixó succeheix al principi ¿qué succehirá al final?

¿Y quina garantía 's dona al públich pera reclamar contra la companyia monopolisadora?

Per déu mistos que faltin en una capsa ¿haurém de acudir á la superioritat ab un full de paper sellat de quatre rals?

* *

Deixant apart al públich, los mistaires que avants omplian carrers y plassas, se rosegan los punys de gana.

Las condicions que 'ls fá la companyia son tant mesquinas, que no tenen més remey que renunciar al miserable ofici que fins ara havian vingut exercint.

Y per la séva part, los estanquers se confabulan, compromettentse formalment á no expendre cerillas.

Aixó si, tots ells posarán un bech de gas encés á la porta, y un rétol dihent:

«Aquí no se venden fósforos, pero se da fuego á todo el mundo.»

Aixis m' agrada: á la companyia monopolisadora ¡fuego!

COSTUMS JAPONESAS

Un tatuat, prenent lo soki

UNA VÍCTIMA

—Camina, treballa fins á perdre l' esma....
¡vet' aquí perque m' empipa la Quaresma!

* * *

Si las cosas van seguint aixís, los amos del monopoli están perduts.

—¿Y donchs, que 'n farém dels mistos qu' hem manat fabricar?—preguntava aquest dia un dels interessats.

Y un estanquer li vá respondre:

—Aixó ray, ménjinse'ls y reventin de una vegada.

La senmana pròxima, *La Campana de Gracia* publicarà 'l seu número extraordinari, corresponent al mes de Mars.

¿Volen saber de qué s' ocupará?

De varios assumptos; pero principalment d' eleccions.

Segóns sembla, 'l popular semanari 's proposa fer declaracions de gran interés pèl partit republicà.

Mentres á la Catedral s' estava celebrant ab gran pompa el jubileu de Lleó XIII, á un feligrés li ván robar un' agulla d' or, ab un brillant, que portava colocada á la corbata.

Lo lladremaner (estil *Renaixensa*) que vá fer l' habilitat, deuria voler tenir un recort de tant piadosa festa.

Quan un fidel creyent, se sent arrebatat per una devoció massa intensa, devegadas ni sab lo que 's fá.

Una frase del *Diluvi*:

«¡Ay, quién fuera tribu marroquí!»

Confessém, ingénuament, que aquesta vegada al *Diluvi*, la tal exclamació li ha sortit del fondo del cor.

Lo *Saló de ventas*, instalat fins ara en lo carrer de Fontanella, s' ha traslladat á la Porta-ferrisa, a mateix local que ocupava l' *Hotel de ventas*, inaugurantse ab una notable exposició.

Entre alguns quadros de 'n Román Ribera, de 'n Tamburini, de 'n Lorenzale, de 'n Graner, de 'n Cusachs y altres autors, s' hi destaca la producció de 'n Matéu Balasch, jove pintor que ha fet á Roma grans progressos.

L' obra principal del Sr. Balasch, es la que porta 'l titol de *¡Abandonada!* y que tinguerem lo gust de reproduhir en nostre passat número. Es una producció sentida y bèn executada. Tanca una idea altament dramática y un contrast felis que naix expontáneament de la figura de la dona y de la graderia del suntuós temple, sobre la qual ha caygut desvanescuda.

Vint quadros més del mateix autor, tots de assumpto diferent, acreditan la séva laboriositat, y la seguretat dels seus passos en lo difícil camí de la pintura.

Envihém al Sr. Balasch la nostra enhorabona.

Lo gran ricatxo americá Jay Gould, que mori no fá gayre, á pesar dels seus milions, era mirat ab despreci, á causa de que per guanyarlos no havia reparat may ni en iniquitats, ni en baixesas.

Ell se 'n dolia molt; pero fés lo que fés, no li era may possible desvaneixe 'l despreci general que inspirava.

Un dia 's presentá en lo taller de un pintor célebre, y li preguntá si un quadro que havia fet parlar molt, estava per vendre.

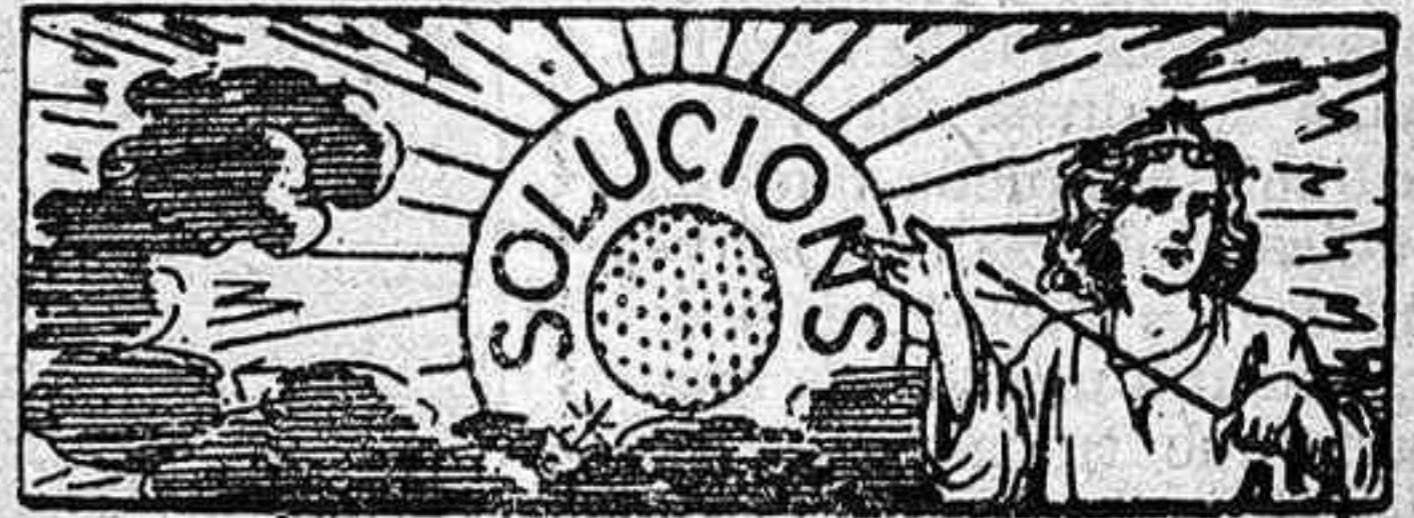
—Si senyor—respongué l' artista.

—¿Quán ne vol?

—Vint mil duros.

Jay Gould se tragué un talonari, y després de extendre un taló de 20 mil duros l' entregá al artista, Aquest lo prengué y 'l millonari á continuació li allargá la mà.

—Dispenséume—digué 'l pintor—ab los vint mil duros del quadro no hi vá compresa l' encaixada.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—Lla-gos-ta.
- 2.ª ID. 2.ª—A-ma-do.
- 3.ª ANAGRAMA.—Topa—Tapo—Pato—Pota.
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—José Mesejo.
- 5.ª TERS DE SÍLABAS.—B E L G I C A
G I T A N O
C A N O V A S

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu-Apartat, número 2.

Any 13,000

PER M. FIGUEROLA Y ALDRÓFEU

Fantasia cómica, lírica, burlesca y ballable
en un acte y 4 quadros

Preu: DOS rals. — Es ven per tot arreu

POR M. MARTINEZ BARRIONUEVO
Novela ilustrada por M. G. SIMANCAS
PRECIO: 3'50 PESETAS

VENTA DE HIJOS

FILOSOFÍA DEL ARTE

LA PINTURA EN ITALIA
POR

H. TAINÉ

Un tomo en octavo.—Pesetas 3

El Suicidio y la Civilización

por E. CARO

Un tomo en octavo.— Pesetas 3

Dr. MAX NORDAN

EL MAL DEL SIGLO

(Novela)

Traducida por NICOLÁS SALMERÓN y GARCIA

Un tomo en octavo.— Pesetas 3'50

Poesías de FREDERICH SOLER

— Un tomet en 16.º— Preu: DOS rals —

ALGO

— Colección de Poesías de—

J. M.ª BARTRINA

Ilustrado por

JOSÉ L. PELLICER

3 Pesetas — Pesetas 3

NUEVA LEY ELECTORAL VIGENTE Y APÉNDICES

para Diputados á Cortes

Un tomo encuadernado.—Precio: DOS pesetas

BIBLIOTECA SELECTA

LA HISTORIA DEL MATRIMONIO

Gran colección de cuadros vivos matrimoniales
pintados por varios solteros
malogrados en la flor de su inocencia

Dos tomos en 16.º—Precio: UNA peseta

ANDALUZA

por
M. MARTINEZ BARRIONUEVO
Precio: 3 pesetas

AVISO

En breve saldrá la obra nueva de

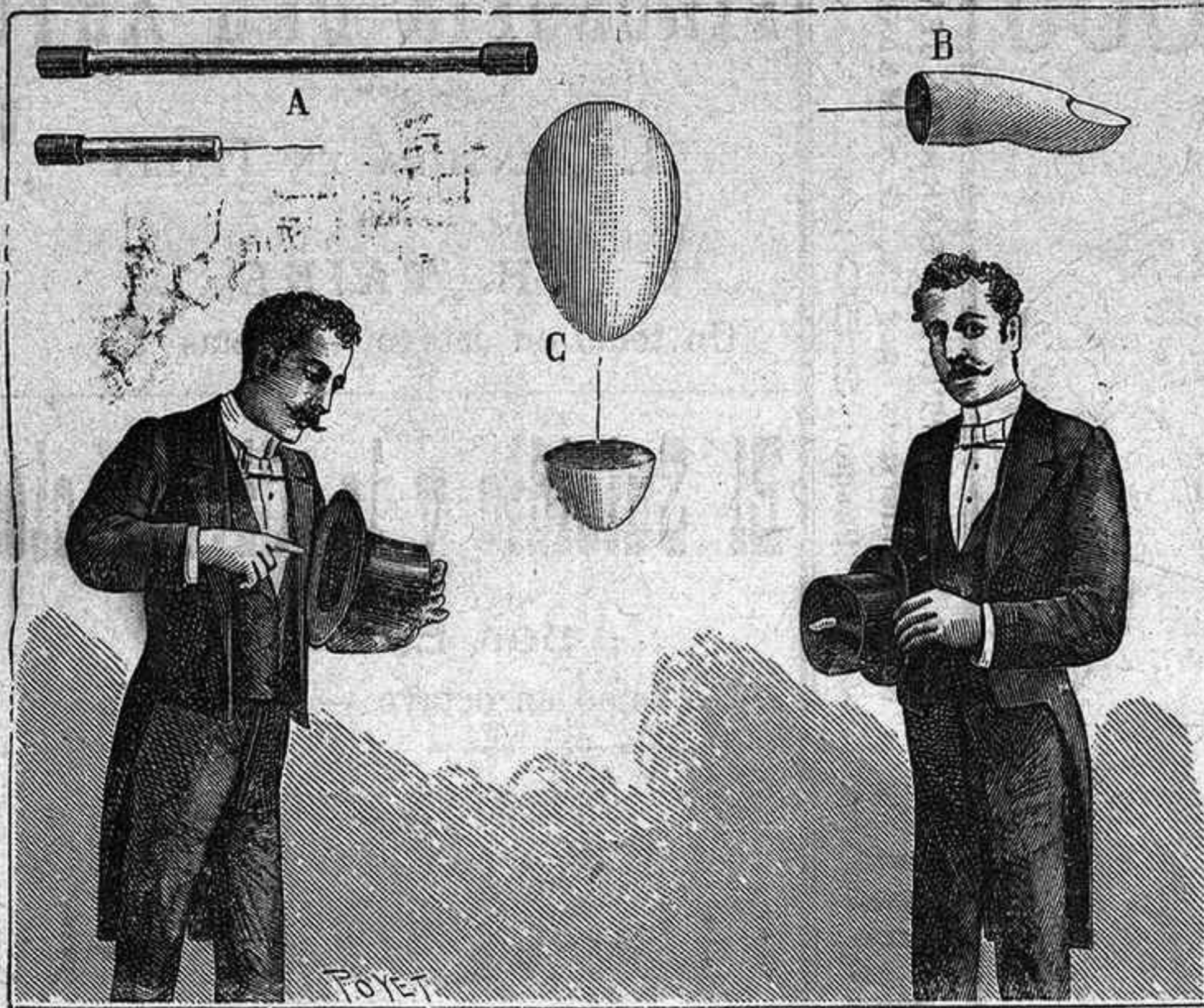
FRADERA

NUESTROS MILITARES

Album en cuarto, que contiene 24 láminas
al cromo y una cubierta

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIÓNS CASULANAS

UN COPALTA DESGRACIAT

Es un joch molt divertit, y encara que per ferlo se necessitan alguns objectes, son tan senzills y de fácil adquisició, que no hem titubejat en inclòurel en aquesta secció d' entreteniments.

Demanan à algún concurrent à la reunió que 'ls deixi 'l sombrero. Es nou y flamant; pero vostés se 'l miran y tot dihent que no val res, l' atravessan de part à part ab lo dit, ab la vareta màgica, ab un ou de gallina ... ¡Espant y consternació del amo del sombrero y riallas de tota la concurrencia!

Y no obstant, als pochos moments tornan lo sombrero al dueño, sense la menor avería. ¿Cóm s' ha fet aixó?... Molt senzill: lo del foradament ha sigut sols ilusió. Lo dit que l' ha foradat, la vareta, l' ou, son un tros de dit de fusta, una part d' ou ben imitat, que vostés en lo moment de simular l' embotzament del barret, clavan per fora ab una agulla, produhint en los espectadores un efecte maravellós y complert.

- 6.ª INTRÍNGULIS.—Miláns.
- 7.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Aurelio.
- 8.ª GEROGLÍFICH.—Com més gefes més assistents.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Ilustre escriptor francés.
- 4 2 7 4 2 3 4.—Animal volátil.
- 8 3 1 6 7 5.—Nom de dona.
- 1 8 3 8 7.—Ofci.
- 1 8 3 5.—En los barcos.
- 6 5 3.—Moneda.
- 3 5.—Nota musical.
- 4.—Consonant.

MULLETAS.

ANAGRAMA

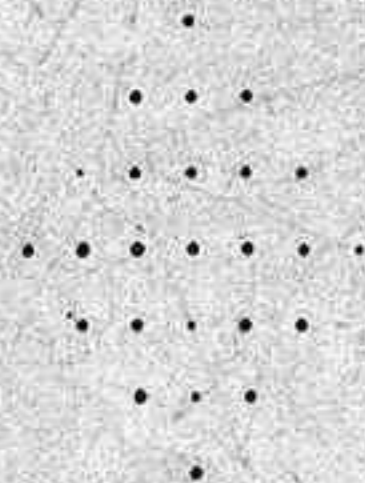
Anant distret un burot lo xicot gran de 'n Marsal vá trepitjarli las tot.
—Y ell que féu?

—¡Pobre xicot!

Li doná un cop de total.

ESCOLÁ DEL VEDDREL.

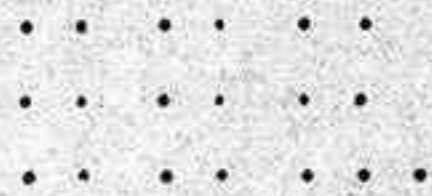
ROMBO

Primera ratlla y última ratlla vertical horisontal: consonant.—Totas las demes: noms de dona.

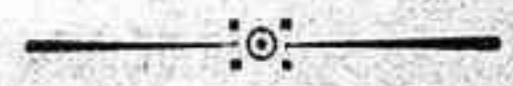
LL. DEL A. METLLER.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: nom d' home.—Segona: sabi antich.—Tercera: nom d' home.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

TRENCA-CLOSCAS

Formar ab aquestas lletras lo nom de dos poblacions catalanas.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

GEROGLÍFICH

×
D D D I D D D

LOS

!

E E E E E

B. SNEROLL.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63.